

A XLV. ISTVÁNFFY GYULA HONISMERETI PÁLYÁZAT ÉRTÉKELÉSE

Bodnár Mónika

Istvánffy Gyula

A 2017-2018-ra meghirdetett XLV. Istvánffy Gyula Honismereti Pályázatra 31 pályamunka érkezett. Volt olyan pályázó, aki több pályamunkával jelentkezett, de többszerzős pályamunkákat is kaptunk, így összességében 24 pályázó 31 pályamunkájának értékelésére került sor.

A kiemelt témakörök – 20. századi sorstratégiák ill. jeles honismereti kutatók bemutatása – az idén nem nagyon mozgatták meg a pályázók fantáziáját, alig érkezett pályamunka ebben a témában.

Amint azt a kiírásban mindenki olvashatta, önálló, eredeti gyűjtéseket, visszaemlékezéseket, kutatásokat vártunk a megye területéről. A pályamunkát egy jól körülhatárolható témában érdemes elkészíteni. Nem kismonográfiákat várunk elsősorban, őszintén szólva ennek elkészítése általában nem is honismereti kutatók feladata kellene, hogy legyen.

Eredetileg két kategóriában hirdettük meg a pályázatot, ám az idén először ifjúsági kategóriában egyetlen pályamunka sem érkezett. Ez jelzésértékű, ennek okán érdemes elgondolkodni.

Viszont a beérkezett pályamunkákat végül külön néprajzi és külön honismereti kategóriába soroltuk és értékeltük, valamint visszaállítottuk az életút kategóriát is.

Külön ki szeretném emelni az ózdi Lajos Árpád Honismeretei Kör aktivitását, tagjainak töretlenül lendületes munkáját és pályázási kedvét. A mostani pályázati kiírásra 12 pályamunka érkezett rajtuk keresztül.

Összegezve a pályázatokat első, ami eszembe jut, a rendkívül kiegyenlített színvonal. Nagyon sok jó minőségű, magas színvonalon elkészített dolgozatot kaptunk, melyek közül bármelyik díjazásban részesülhetne. Mindegyiket persze nem tehetjük az 1. helyre, ezért néhány

fontos szempontot figyelembe véve állítottuk fel a sorrendet. Hatványozottan figyelembe vettük az eredeti dokumentumok, tárgyak meglétét vagy nem létét, valamint a téma újszerűségét is nagyra értékeltük. Mindezek után lássuk a pályázók névsorát, helyezését és a beérkezett pályamunkákat:

Honismereti kategóriában helyezésben részesültek:

1. helyezett **Krusóczki Ferenc** (Encs) két pályamunkájával:

- *A zsidóság története Encsen*
- *Az Encsi Szent József Templom és Plébánia története*

2. helyezett **Bokor Sándor** (Ózd, Lajos Árpád Honismereti Kör) két pályamunkájával:

- *Emlékezéseim az Ózdi Kohászati Üzemek Központi Karbantartó Gyárrészlegéről és karbantartóiról*
- *Emlékezés az ózdi foglalkoztatási társaságra*

3. helyezett **Kurucz János** (Ózd, Lajos Árpád Honismereti Kör):

- *Emlékmorzsák az ÓKÜ üzempszichológiai labor 25 éves tevékenységéből, életéből*
- és társszerzőként *Az ózdi kajaksport története*

Néprajz kategóriában helyezésben részesültek:

1. helyezett **Kiss László** (Szikszó):

- *Abauj népi építészetének díszítőelemei*

2. helyezett **Farkas Éva** (Ózd):

- *„Nyiss ajtót a barkóságra”*

3. helyezett **Kovács László** (Ózd, Lajos Árpád Honismereti Kör) két pályamunkájával:

- *Tanyák és tanyahelyek a Hangony-völgyben. A tanyán élők életviszonyainak változása.*
- *Ózd és környéke építési emlékei a 19. század közepétől napjainkig*

Életút kategóriában helyezésben részesültek:

1. helyezett **dr. Kúti István** (Salgótarján):

- *Nyolcvanöt évem hordaléka Borsod-Abauj-Zemplén megyében. Történetek, esetek, emberek*

2. helyezett **Bodon Gabriella** (Sajóabony):

- *Visszaemlékezések*

Különdíjban részesült **Pozbai Dezsőné (Szikszó):**

- *Honismereti mozgalmak Borsod-Abauj-Zemplén-Gömör-Torna megyékben a 20. század végén*

Magasabb könyvjutalomban részesültek:

Bánfalvi László:

- *Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag... Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc ismert alakjai és emlékei*

Benyhe László:

- *Az én Olvasóm*

- *Szemelvények az ózdi kosárlabda és tenisz sport történetéből*

Czece József:

- *Leszokás a dohányzásról*

- *B.-A.-Z. megye rendőrségének szervezeti változásai (1944-től rendszerváltásig)*

- *Tüntetések és lincselések Borsodban*

- *Emőd – kommentár nélkül*

Horváth Károly:

- *Az Ózdi Kohászati Üzemek Szolgáltató Gyár-egységének története*

Juhász Béla és Török-Búzás Péter:

- *Az Ózdi Kohászati Üzemek Folyamatos Acélöntő Mű „Ifjú kommunisták (Kun Béla) szocialista brigádjának” története*

Somogyi Gábor:

- *Fekete Aurélia: Gazdasági tapasztalások 1900*

Szabó Ferencné Tóth Ildikó:

- *A tanyasi emberek élete*

Talián Zoltán:

- *A Bródy fél évszázada Ózdon (1967-2017)*

ifj. Vass Tibor:

- *Szép volt lányok. Az ózdi női kézilabdázás története*

- és társszerzőként *Az ózdi kajaksport története*

Könyvjutalomban részesültek:

Dr. Gyurkó Tünde:

- *Porcsok és Rákiak az anyakönyv tükrében. Családi legenda apai ágam eredetéről, Szőlőszardóbból, a Porcsok és Rákiak világából*

Juhász János:

- *I. világháborús emlékek; 1956-os visszaemlékezés*

Rakaczki József:

- *Béres Ferenc (1922-1996) – A dal fejedelme*

Rohály Jánosné:

- *Édesapám a II. világháborúban*

Szedresi István:

- *A matyó főváros kultúrája a honismeret tükrében*

Mindezek után kivétel nélkül minden egyes pályázónak köszönetet szeretnénk mondani munkájáért. Külön gratulálunk a helyezettnek, s mindenkit biztatunk további pályamunkák készítésére. Tudjuk, hogy ehhez – a befektetett munka mellett – nagy lelkesedésre is szükség van. A lelkesedést azzal szeretnénk ösztönözni, hogy a Szülőföldünk honismereti periodikánkban külön rovatot indítunk, melyben az Istvánffy Gyula Honismereti Pályázatra beérkezett nyertes pályamunkákból adunk ízelítőt.

Jelen számunkban három írást közlünk, egyet teljes terjedelmében, kettőből pedig részletet. Krusóczki Ferenc és Kovács László

pályamunkái időközben publikálásra kerültek, így azok közlésétől itt eltekintünk, viszont a Szülőföldünk egy másik rovatában, a Tallózóban olvashatnak róluk. Bodon Gabriella önéletrajzi visszaemlékezéseiből sem közlünk most részletet, rá egy nekrológgal emlékezünk kiadványunk egy következő rovatában. Bokor Sándor és Kurucz János munkáit terjedelmi korlátok miatt nem tudjuk publikálni, s részletek közlését nem láttuk célravezetőnek, mivel a dolgozatok jellegéből adódóan bármely egység kiemelése csak egy csonka írást eredményezett volna. A különdíjban részesített Pozbai Dezsőné valójában egy kommentekkel ellátott dokumentumgyűjteménnyel pályázott, aminek legnagyobb értékét maguk a dokumentumok jelentik, melyek a téma további kutatásánál nyújtanak majd jelentős segítséget, így ennek

közlésétől is eltekintünk. Kiss László és dr. Kúti István terjedelmes pályamunkáiból egy-egy fejezetet választottunk ki, melyek önmagukban is értelmezhetők és olvasmányosak. Érdemes külön is felhívni a figyelmet a Kiss László dolgozatát díszítő rajzokra, melyek önmagukban is elismerésre méltóak. Farkas Éva pályamunkáját teljes egészében közöljük, melyet értékelve nemcsak magát a dolgozatot díjaztuk, hanem azt az értékmegőrző és új értéket teremtő tevékenységet is, melyet a Művészanya vezetésével és működtetésével fejt ki ő és az általa vezetett kis közösség.

Szinte az összes pályamunka gazdag fotóanyaggal illusztrált. Akadnak közöttük eredetiben benyújtott archív fotók is, ezért külön köszönetet mondunk.

Átadásra váró oklevelek és könyvek